

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ» (Україна)
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ» (Україна)
ГО «ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ» (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ (Республіка Молдова)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (Республіка Польща)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ) (Республіка Польща)
JHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH (Чехія)

***Розвиток фінансів, аудиту,
бухгалтерського обліку та оподаткування:
реалії часу***

**II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів,
аспірантів та молодих вчених пам'яті
видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія**

01 лютого 2023 р.

**м. Кам'янець-Подільський
2023**

Рекомендовано до поширення в мережі «Інтернет» Вченою радою НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 4 від 28 січня 2023 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Мар'ян ТРІПАК – заслужений працівник освіти України, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, в.о. ректора НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Ірина ГУМЕНЮК** – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Ірина ГОДНЮК** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Олександр ШЕВЧУК** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри цифрових, освітніх та соціо-економічних технологій.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Василь ДЕЛЯНИШИН – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів ім. Сергія Юрія ЗУНУ, **Володимир СЛОБОДЯН** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Людмила КУШНІР** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Олег КОРКУШКО** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Олександр ЛАВРУК** – доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Андрій ТИМКІВ** – кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Наталія ШЕВЧУК** – викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА** – доктор економіки, професор державного університету прикладних наук (м. Конін, Польща), **Віолета ГЕРАЙМОВИЧ** – кандидат економічних наук, доцент; **Rafael SILOSI** – кандидат наук, доцент, декан факультету економічної інженерії та бізнесу. Технічний Університет Молдови. (м. Кишинів, Молдова), **Катерина ПИЛИПЕНКО** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Богдана Хмельницького, **Оксана ПРОКОПИШИН** – кандидат економічних наук, доцент інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук ЛНУП; **Юлія ШЕНДЕРІВСЬКА** – Виконавчий директор ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»; **Юрій ЛУПЕНКО** – доктор економічних наук, професор, академік НААН, директор, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки».

Р 64 Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу:

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2023 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». 2023. 554 с.

Збірник містить матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія «Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу», яка відбулась 01 лютого 2023 р. (НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної фінансової системи, аудиту, обліку та оподаткування в умовах сьогодення.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.

Видано в авторській редакції.

© НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут, 2023

Зміст

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА
ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ19**

Вікторія Абакумова

До питання про зміст дефініції «Мінімальна заробітна плата»19

Аліна Андросюк

Основні зміни бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану.....22

Інна Бержанір

Особливості організації обліку власного капіталу підприємства.....24

Вадим Берчук

Облікове забезпечення управління витратами сільськогосподарських
підприємств при виробництві молока26

Anna Bilous

Audyt i inspekcja: Ukraina - Polska.....28

Аміна Бойцова

Інвентаризація майна, втраченого внаслідок воєнних дій31

Volodymyr Bondar

Concept and display of intellectual capital in reporting33

Юлія Бояновська

Державна та благодійна допомога фермерським господарствам
України в умовах війни: обліковий аспект36

Денис Вертіль

Концепція обліку розрахункових операцій на підприємстві39

Ірина Вишневська

Важливість змін в оподаткуванні у воєнний стан42

Анастасія Гергуш

Особливості обліку поточних зобов'язань в умовах дії воєнного стану.....44

Валерія Горна

Регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану.....46

Микола Громов

Грошова кредиторська заборгованість: організаційний аспект обліку49

Вікторія Грохольська

Бухгалтерський облік і його роль в управлінні підприємницькою
діяльністю51

Алла Гуменюк

Проблеми податкової системи України на сучасному етапі.....54

Анатолій Гуцул

Проблемні аспекти оподаткування прибутку підприємств.....56

Інна Гуцул

Сучасні тенденції функціонування системи адміністрування митних
платежів зовнішньоекономічної діяльності України58

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вікторія Абакумова

студент ОС магістр

Науковий керівник: Єрмолаєва Марина,

к.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування,

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІСТ ДЕФІНІЦІЇ «МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА»

Мінімальна заробітна плата (далі – МЗП) в Україні регулюється ст. 95 Кодексу Законів про працю України та ст. 3 Закону України «Про оплату праці». Ці статті наголошують, що МЗП — це мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці. Тобто йдеться про законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може здійснюватися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму праці. Звернемо увагу на визначення «некваліфіковану», що є ключовою у цьому формулюванні. Розглянемо на конкретних прикладах безглуздість такого визначення з огляду на перелік посад у закладах вищої освіти (далі – ЗВО), тарифний розряд яких передбачає оплату праці на рівні мінімального. З’ясуємо про які тарифні розряди йдеться, а також зазначимо коло відповідних їм посад.

Нижче наведені розміри тарифних ставок заробітної плати (посадових окладів) (таблиця 1) працівників установ, закладів та організацій, що фінансуються з бюджету. Така схема формується на основі розміру посадового окладу 1 тарифного розряду, міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень розмірів тарифних ставок і тарифних коефіцієнтів [1]. На 2023 р. розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду був встановлений постановою КМ України на рівні 2893 гривні [2]. Його рівень не може бути меншим за прожитковий мінімум для працездатних осіб, що визначений на 1 січня календарного року. Такий оклад у ЗВО мають прибиральник службових приміщень, двірник, черговий по гуртожитку, швейцар навчального корпусу.

Таблиця 1.

Тарифний розряд	Тарифний коефіцієнт	Розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) (грн.)
1	1	2893
2	1,09	3153
3	1,18	3414
4	1,27	3674
5	1,36	3934
6	1,45	4195

7	1,54	4455
8	1,64	4745
9	1,73	5005
10	1,82	5265
11	1,97	5699
12	2,12	6133
13	2,27	6567
14	2,42	7001

З таблиці бачимо, що розмір окладу посад з 1 по 13 тарифний розряд навіть нижчий, ніж МЗП – згідно зі статтею 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» [3] розмір МЗП становить 6700 грн. У такому випадку працівнику донараховується різниця між його окладом та мінімальною зарплатою.

Тепер звернемо увагу на той факт, що посади 5-13 тарифного розряду в ЗВО обіймають працівники, від яких вимагається і вища освіта, і певні знання і вміння, і певна кваліфікація. Більше того, деякі з посад є керівними, тобто на працівника покладається певна відповідальність не тільки за свої рішення, але і за дії підлеглих. А тому виявляється безглуздість змісту поняття МЗП, рівень якої законодавчо встановлений за просту, некваліфіковану працю. Оскільки працівники, що обіймають посади 5-13 тарифного розряду в ЗВО, за Класифікатором професій відносяться до розділу 3 «Фахівці». Від них вимагаються знання в одній чи більше галузях природознавчих, технічних і гуманітарних наук. Такі фахівці здобули професію, якій відповідає кваліфікація за дипломом молодшого спеціаліста, бакалавра чи спеціаліста [4].

У таблиці нижче наведені посади керівних, педагогічних працівників вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та керівників інших структурних підрозділів, фахівців і технічних службовців навчальних закладів і установ освіти та наукових установ, тарифні розряди яких межують з 5 по 13 [5].

Таблиця 2.

Посада	Тарифний розряд
Керівник відділу: навчального, навчально-методичного	13-14
Завідувач навчально-виробничої (навчальної) майстерні, навчальної лабораторії університету, академії, інституту	13
Завідувач (керівник) практики (виробничої, навчальної)	12
Майстер виробничого навчання	11-14
Завідувач: докторантури, аспірантури, ординатури, інтернатури, підготовчого відділення; начальник: режимно-секретного відділу, військово-мобілізаційного підрозділу, відділу охорони праці	10-12
Директор: обсерваторії, ботанічного саду, студентського містечка; завідувач навчально-дослідної, навчально-наукової станцій (бази, бюро, служби тощо), віварію, навчально-виробничого (навчального) господарства (центру)	10-11
Головний: механік, енергетик	10-11

Начальник штабу цивільної оборони; керівник: студентського, проектно-конструкторського, дослідного та інших бюро, інших відділів і служб	8-10
Провідні фахівці відділів	10
Старший лаборант у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, який має повну вищу освіту	6
Інспектор навчального (навчально-методичного) відділу	5

Як висновок, зазначимо, що оплата праці на рівні МЗП допустима тільки для професій, зазначених у розділі 9 «Найпростіші професії» Класифікатора професій. Відтак, оплата праці на рівні МЗП працівникам професій, передбачених розділом 3 «Фахівці» того ж Класифікатора, є порушенням законодавства про працю, а саме ст. 96 КЗпП [6]. Водночас визначення дефініції «мінімальна заробітна плата» має бути переглянуто.

Список використаних джерел:

1. Про оплату праці : закон України від 20.04.1995 р. № 144/95 Дата оновлення: 19.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.01.2023).
2. Деякі питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери : Постанова КМУ № 29 від 20.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/29-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.01.2023).
3. Про Державний бюджет України на 2023 рік : Закон України від 03.11.2022 р. № 2710-IX Дата оновлення: 03.11.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (дата звернення: 27.01.2023).
4. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010 : Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 Дата оновлення: 29.12.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 27.01.2023).
5. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ : Постанова Міністерства освіти і науки України 26.09.2005 р. № 557 Дата оновлення: 30.03.2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text> (дата звернення: 27.01.2023).
6. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VII Дата оновлення: 27.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 27.01.2023).

